

Verslag concept/definitief

Commissie : denkdag PS doelenboom
 Datum commissievergadering : 11 januari 2010
 Commissiegriffier : mw. N. den Boer
 Telefoonnummer / e-mail : 023-5144474 / boern@noord-holland.nl
 Registratienummer :

Aanwezig:

5	Voorzitter:		H.A. Binnema (GroenLinks)
	Leden van de commissie:	CDA	C. Broekhoven, J.P.H. Bruins Slot, mw. A.M. Nagel, mw. A. Zeeman
		D66	F.K. de Groot, H.W. Struben
		GroenLinks	O. van Ulzen
10		CU/SGP	A. Roetman
		ONH/VSP	B.I.M. Bouberg Wilson, mw. J.A.W. van Diepen- Hoogewerf
		PvdA	mw. G. Blokker, A. P. van der Meché, A. Oortgiesen, mw. Y.M. Stil
15		PvdD	A.E. van Liere
		SP	F.J. Gersteling, mw. L.A. Smits, A.A. de Vries, D.C.J.M. Wellink
		VVD	N. Hartevelde, A.F. Kraak, J.J.W. van Run, J.P.M. van Straaten
20	Ambtelijke ondersteuning:		mw. I.J.M. Speekenbrink
	Voorts aanwezig:		P.P. De heer Verroen (PP in taal)
	Notulist:		Verslagbureau Stan Verschuuren / R. Post Uiterweer

25

De **voorzitter** opent de bijeenkomst om 16.08 uur, en wenst iedereen het beste voor het nieuwe jaar.

30 De **voorzitter** memoreert dat PS in november 2009 reeds hebben kunnen kennismaken met de eerste stappen die zijn gezet in de verbetering van de begroting. Op de 'denkdag doelenboom' waarvoor de aanwezigen nu bijeen zijn, zal worden ingezoomd op een belangrijk onderdeel van de voorgenomen verbeteringsslag, te weten de 'causale cascade'. Daarbij gaat het er om, hoe op de beste wijze vanuit de te formuleren maatschappelijke doelen gekomen kan worden tot de instrumenten om die te realiseren. Spreker wijst ook op het nut dat zo'n doelenboom kan hebben voor de aanstaande kerntakendiscussies in de provincie en in het IPO, waar immers aan de orde is welke 35 taken de provincie bij uitstek zou dienen te vervullen en welke taken wellicht beter door andere instanties kunnen worden vervuld. In de geïntegreerde begroting kunnen nogal wat maatschappelijke en andere doelen gevonden worden waarvan het de vraag is of ze wel bij de provincie thuishoren, of ze op de juiste manier zijn geformuleerd, en of ze niet moeten worden samengevoegd met andere doelen. Deze denkdag kan daarop een eerste oriëntatie zijn. Bovendien kan er worden ingegaan op 40 andere zaken in de begroting waarvan men vindt dat die binnen de hele P&C-cyclus, meer specifiek voor de Begroting 2011, anders moeten. Spreker wijst er ten slotte op dat het iedereen vrijstaat om op elk moment met vragen of opmerkingen te komen, waartoe er diverse microfoons opgesteld zijn. Hij geeft het woord aan de heer Verroen.

- 45 De heer **Verroen** introduceert zichzelf en licht de opzet van de bijeenkomst toe. Hij stelt zich voor dat de aanwezigen gedurende zijn presentatie inbreken met vragen, opmerkingen en discussiebijdragen. De presentatie gaat, zoals het woord al zegt, van start met een *a priori*. Het eerste onderdeel daarvan is het zogenaamde 'Chinese woordenboek': er zijn schier oneindig veel manieren om welke materie dan ook in te delen. Wanneer de begroting op een andere manier wordt ingedeeld, moet dus de illusie
- 50 vermeden worden dat dat dan per definitie een betere manier is. De nieuwe indeling moet vooral politiek en bestuurlijk functioneel zijn. PS moeten naar de mening van de spreker hun begroting weer in eigen handen nemen. Er is de behoefte om beter kaders te kunnen stellen, een streven waarvoor volgens de waarnemend Commissaris der Koningin moed nodig is. Er moet ook gecontroleerd worden. En er moet
- 55 gecommuniceerd worden, uiteindelijk met de kiezers, maar in eerste instantie met elkaar. Deze drie zaken bij elkaar zijn een belangrijke incentive geweest om te proberen de begroting inzichtelijker te maken. Ze zouden ook richtinggevend kunnen zijn voor de optimalisering van de begroting. Mogen PS hun begroting zomaar aanpassen? Volgens de richtlijnen van de BBV zijn PS daar geheel vrij in.
- 60 De heer **Verroen** vervolgt de presentatie met het onderdeel *Triple P: Push, Pull en Portfolio*. Het eerste staat voor wat er op de organisatie afkomt van buiten, het tweede voor wat men zelf wil, en het laatste voor wat er al is. Belangrijke *Push*-factor is de discussie over kerntaken, bezuinigingen en middenbestuur. Volgens de
- 65 Handreiking BBV moeten PS vooral onderwerpen behandelen die door '*prioriteit, gewicht, betekenis en belang politiek relevant*' zijn. Dat zal eerder het geval zijn, aldus een voorbeeld uit dezelfde Handreiking, bij een onderwerp als vandalismebestrijding, dan bij de vraag hoe vaak er gestrooid moet worden bij ijsel. Dit voorbeeld maakt, gezien de actuele ontwikkelingen, meteen duidelijk hoe lastig het is om voor onmeetbare factoren richtlijnen vast te leggen.
- 70 Een andere factor vormen de aanbevelingen van de commissie-Lodders, die zorg en welzijn verschepen naar de gemeenten. De accountant adviseert om kritisch te kijken naar de relatie tussen doelstellingen, activiteiten en output. Ook de Randstedelijke Rekenkamer bepleit meer inhoudelijke samenhang.
- 75 De heer **Verroen** heeft gedurende de afgelopen twee jaar begrepen dat er een duidelijke behoefte is om kritisch te kijken naar de doelenboom, om te komen tot een adequate en meer logische indeling. Hij suggereert enkele vragen die invulling kunnen geven aan een dergelijk kritische beschouwing. Allereerst de vraag of alle geformuleerde doelen ook werkelijk doelen zouden moeten zijn. Is er, ten
- 80 tweede, een logisch verband tussen die doelen, en is dat ook een politieke logica? Zijn de geformuleerde doelen de doelen die de provincie zich stelt, of zijn het doelen die afgeleid zijn van rijkstaken, respectievelijk coördinerend zijn ten opzichte van de gemeenten? Daarbij is bovendien aan de orde of de provincie daar als middenbestuur eigenlijk wel controle over heeft. Het zou, als de tijd het toelaat, ook interessant zijn om hier en daar eens af te dalen in de boom, om
- 85 te kijken wat er met de (her)formulering van de doelen impliciet gezegd wordt over de operationele doelen en instrumenten. Die output moet politiek controleerbaar zijn, voorzover men dat wil. De output moet ook slimmer; misschien moet er met KPI's gewerkt gaan worden. Spreker weet overigens niet waar KPI precies voor staat.
- 90 De heer **De Groot** (D66) legt uit dat van alle factoren die van invloed zijn op het bereiken van gestelde doelen er een aantal cruciaal, of kritisch, is. Het is volgens de heer **Verroen** ook interessant om te kijken of de output zodanig is dat die tot de gewenste politieke outcome leidt. Er is volgens hem veel te verbeteren.
- 95 De *Portfolio* behelst drie onderdelen. Allereerst is er de huidige doelenboom zoals die is gebruikt voor de Begroting 2010. Dan zijn er de doelenbomen die door de andere provincies worden gehanteerd (en die allemaal verschillend zijn). En ten slotte is er een externe logica ten aanzien van de taken van de provincie zoals die beschreven zijn door de Raad financiële verhoudingen.
- 100 De heer **Verroen** laat de huidige doelenboom zien, en merkt daarbij op dat hij ervoor zal pleiten om afstand te doen van de programmabenoamingen, en om de maatschappelijke doelen, als hoofdstructuur te nemen.

105 Spreker loopt vervolgens de doelenbomen na van de andere provincies, die in hun programma's soms een heel andere encyclopedie hanteren. Hij vraagt of er bomen bijzitten die inspirerend zijn. De heer **Struben** (D66) is gecharmeerd van de boom van Limburg omdat hij er een parallel in ziet met de Structuurvisie.

De heer **De Groot** (D66) merkt op dat het Limburgse programma *Regionale samenhang* ook gekoppeld zou kunnen worden aan cohesievraagstukken vanuit Europa.

110 De heer **Bouberg Wilson** (ONH/VSP) pleit voor de doelenbomen van Utrecht en Friesland, die hij simpel en duidelijk vindt.

De heer **Verroen** bevestigt dat het degelijke bomen zijn, maar wijst erop dat een indeling op het hoogste niveau ook lager in de boom functioneel moet zijn.

115 De Raad financiële verhoudingen heeft een schetsmatig overzicht gegeven van de wettelijke taken van de provincies op de terreinen *Bestuur, Organisatie, Openbare orde en veiligheid*. De heer **Verroen** vindt dit een heel helder en logisch overzicht.

De heer **Struben** (D66) mist het onderscheid tussen beheertaken, die redelijk overzichtelijk af te perken en te budgetteren zijn, en ontwikkelingstaken die afhankelijk zijn van processen.

120 De heer **Verroen** vindt dat goed om vast te houden; de trend is dat beheer zoveel mogelijk naar beneden wordt geschoven en planmatig ontwikkelen naar boven.

De heer **De Groot** (D66) is er ook voorstander van onderscheid te maken tussen beleidsmatige aspecten en operationele taken. Die laatste zou je in principe zelfs kunnen uitbesteden.

Mevrouw **Nagel** (CDA) meent dat die discussie toch al lang gevoerd is.

125 Het gaat er de heer **De Groot** (D66) om een kwalitatief onderscheid aan te geven tussen procesmatige aspecten en dingen die simpelweg gedaan moeten worden.

De heer **Verroen** memoreert dat de provincie, afgaand op het grote enthousiasme in de Kamer over de adviezen van de commissie-Lodders, zorg en welzijn al kwijt is aan de gemeenten.

130 De heer **Struben** (D66) wijst erop dat daar ook een aantal ruimtelijke aspecten aan vastzit, zoals sportaccommodaties, ambulancevervoer en ander fysiek gebonden zaken.

De heer **Verroen** haalt de opvatting aan van de Directie Rampenregio's dat de burgemeester van de grootste stad in een regio de regie moet voeren over het ambulancevervoer; daar is dus weer een andere Chinese encyclopedie van toepassing.

135 Er wordt opgemerkt dat er in de indeling een gebrek aan balans is tussen enerzijds *'het behartigen van welzijn in de meest brede zin'* en anderzijds de manier waarop onder Jeugdzorg heel concrete instrumenten tot doelen worden verheven. Dat doet de heer **Verroen** opmerken dat het goed zou zijn om termen als *'in de meest brede zin'*, *'in voorkomende gevallen'* en soortgelijk ambtenarenslang zoveel mogelijk uit de doelen te halen.

140 De heer **Struben** (D66) betoogt dat de woordkeuze afhangt van de inzet: als er een plan is waar de financiën aan gehangen worden, kunnen er best ambitieuze woorden gebruikt worden. Terwijl het nu zo is dat de provincie budgetten vaststelt die vervolgens besteed worden om iets 'breed te behartigen'. Er moeten dus eerst plannen worden gemaakt, waarvan de financiering dan aan de plannen zelf kan worden getoetst.

145 De heer **Verroen** vat samen: er is een visie die vertaald wordt in een beleidsplan, dat vervolgens operationeel handen en voeten moet krijgen.

150 Een doelenboom, zo vervolgt de heer **Verroen** zijn presentatie, heeft net als elke andere boom onderhoud nodig. Helaas kan er in tegenstelling tot het snoeien van fruitbomen bij het snoeien van de doelenboom niet worden teruggevallen op een paar eeuwen expertise. Gezond verstand lijkt dus de beste leidraad in dezen.

Spreker stelt voor eerst maar eens afscheid te nemen van de programma's. Elke clustering van maatschappelijke doelen in programma's is arbitrair. Maatschappelijke doelen is waar het om gaat en waar elk beleid mee begint en eindigt. Het is dus logisch om die in de ordening bovenaan te zetten.

155 De heer **De Groot** (D66) wil de programma's zeker niet verdedigen, maar wijst er wel op dat het lastig wordt om terug in de tijd te gaan vergelijken als het referentiekader van die programma's wegvalt.

De heer **Verroen** erkent dat dit een probleem is, maar is van mening dat vernieuwing altijd gepaard gaat met afbraak van het oude.

160 De heer **Struben** (D66) is bang dat met het wegvallen van de programma's als samenbundeling van projecten het verband met de begroting verdwijnt. Een abstracte vertaling naar maatschappelijke doelen zegt wellicht niemand meer iets. Het verband met het in de hand houden van de programma's is dan zoek.

De heer **Oortgiessen** (PvdA) laat het woord *metazoeksleutel* vallen: voor hem werken die programma's als zodanig.

- 165 De heer **Verroen** brengt naar voren dat de kwestie van zoekingen vooral om gewoonte draait. Hij is er vóór om bij een nieuwe indeling ook een herontsluitsleutel op te nemen.
De heer **Binnema** (GroenLinks) herinnert eraan dat er ooit praktische redenen waren om die programma's zo te benoemen, namelijk dat ze gelinkt zijn aan bepaalde commissies: de leden van de commissie WVV bijvoorbeeld weten dat ze zich bezig moeten houden met de programma's 3 en 4. Op
- 170 het moment dat er maatschappelijke doelen worden geformuleerd, zeker als die als het ware discipline-overschrijdend zijn, zullen er ook discipline-overschrijdende commissies moeten worden ingesteld. Een dergelijk experiment kan de moeite waard zijn, maar PS zijn wel erg gewend om in redelijk vaste compartimenten te denken.
- 175 De heer **Verroen** stelt dat de maatschappelijke doelen nu geclusterd zijn in programma's; wanneer die clustering wegvalt, is er bij gelijklopende doelen nog steeds een één-op-één relatie met de commissies. Overigens kan een herformulering van de doelstellingen in zijn ogen ook een gunstige uitwerking hebben op de taakverdeling tussen commissies. Vrees voor praktische consequenties kan soms verbeteringen tegenhouden.
- 180 De heer **De Vries** (SP) oppert dat, wanneer gepoogd wordt iets op te zetten wat het tot in lengte van jaren mogelijk moet maken om zaken te volgen en te meten en te beoordelen, het wenselijk is dat dan zo zuiver mogelijk in elkaar te steken.
- 185 De heer **Verroen** zou niet verbaasd zijn, gezien de huidige discussies, als er straks ook in IPO-verband gesproken zal gaan worden over wat nou de ideale indeling is. Eigenlijk is het vreemd dat de Rijksoverheid zo'n indeling niet heeft opgelegd, want voor het Rijk is het natuurlijk lastig om met al die verschillende provinciale modellen te werken.
- 190 Mevrouw **Speekenbrink** (Statengriffie) weerspreekt deze suggestie: het Rijk verplicht de provincies wel tot een bepaalde manier van rapporteren, die overigens losstaat van de programma-indeling. In ambtelijke zin kan elke wijziging die de politiek doorvoert in de programma's wel consequenties hebben voor het dagelijkse onderhoud, omdat er dan weer een andere vertaalslag gemaakt moet worden.
- 195 De heer **De Vries** (SP) vraagt of deze eis van de rijksoverheid dan niet ook deel zou moeten uitmaken van de externe logica.
Mevrouw **Speekenbrink** (Statengriffie) meent van niet: het gaat hier om een vast coderingssysteem wat het Rijk hanteert om de resultaten over de jaren heen te kunnen vergelijken. Veranderingen in de indeling van de begroting hebben dus niet zozeer inhoudelijke als wel praktische consequenties.
- 200 De heer **Verroen** brengt de causale cascade in herinnering: de '*daarom*'- en de '*omdat*'-cascade. De '*daarom*'-cascade laat zien dat elk maatschappelijk doel de formulering met zich meebrengt van bepaalde beleidsdoelen en operationele doelen die via de instrumenten tot output moeten leiden. In de '*omdat*'-cascade geldt hetzelfde rijtje in omgekeerde volgorde. Overigens zullen maatschappelijke doelen zich meestal in meerdere beleidsdoelen vertalen, die op hun beurt weer meerdere operationele doelen genereren. De formulering op het ene niveau zal altijd gevolgen hebben op andere niveaus. Daarom is het belangrijk om die samenhang op politiek logische wijze te analyseren.
- 205 De heer **De Groot** (D66) vraagt of het de bedoeling is om die analyse in te bouwen in het systeem, of dat pas wanneer geconstateerd wordt dat bepaalde middelen niet de gewenste outcome opleveren, een analyse wordt gemaakt.
- 210 De heer **Verroen** beaamt dat die analyse soms lastig te maken is. De bezwaren die bijvoorbeeld zijn aangevoerd tegen de manier waarop muskusratten worden bestreden, kunnen niet los besproken worden van de argumenten voor die bestrijding die uit een niveau hoger voortkomen.
- 215 De heer **De Groot** (D66) voert aan dat de argumenten om een keuze te maken uit het beschikbare instrumentarium om een bepaald doel te bereiken ook heel goed voort kunnen komen uit een heel ander kader, zoals in dit voorbeeld het streven naar een diervriendelijk beleid.
De heer **Verroen** bevestigt dat de formulering van maatschappelijke en beleidsdoelen het mogelijk moet maken om steeds naar beneden in de boom te kijken: dit doel is belangrijk, maar niet tegen elke prijs.
- 220 De heer **De Groot** (D66) stelt vast dat dat een transparantie veronderstelt die het mogelijk maakt om dat te kunnen vaststellen.
Volgens de heer **Verroen** is die transparantie de causale cascade.
- 225 De bespreking wordt gedurende 10 minuten onderbroken voor een koffiepauze
- De heer **Verroen** heropent de presentatie met een blik op de eerste maatschappelijke doelen. De invulling van het programma *Bestuur* volgens de Rfv is betrekkelijk simpel: doel is te zorgen voor een goed functionerend openbaar bestuur, taken zijn de organisatie van het provinciaal bestuur, en openbare orde en veiligheid. De doelenboom van de provincie heeft hier nog: '*het draagvlak van het*

provinciaal bestuur vergroten' (MD1), *'het vertrouwen van de burgers in het provinciaal bestuur vergroten'* (MD2) en *'een professioneel, sturend en extern georiënteerd middenbestuur waarborgen'* (MD3) als maatschappelijke doelen.

230 De heer **De Groot** (D66) vraagt zich af of niet volstaan kan worden met het laatste maatschappelijke doel.

De heer **Verroen** vindt dat een mooie suggestie, en vraagt naar het motief.

De heer **De Groot** (D66) meent dat als MD3 gerealiseerd wordt, MD1 en 2 vanzelf ook voor elkaar komen.

235 De heer **Verroen** is bang dat hij het hiermee eens is, maar had wat geleidelijker tot die conclusie willen komen. MD1 en 2 zijn in zijn ogen vreemde doelen. Bestaat er wel zoiets als *'dual laten functioneren'*?

De heer **De Groot** (D66) veronderstelt dat dit te maken heeft met prioritering uit de tijd dat de omslag naar dual bestuur gemaakt moest worden. Het is de vraag of dat voor eeuwig en altijd moet blijven.

240 De heer **Verroen** haakt hierop in met de opmerking dat snoeien regelmatig moet gebeuren.

Kijkend naar de operationele doelen merkt de heer **Verroen** op dat hier wel correct wordt uitgesplitst: als het beleidsdoel spreekt over twee gelijkwaardige doelen dan moeten ze daarna als twee losse operationele doelen worden opgevoerd.

245 De heer **De Groot** (D66) wil het liever over de inhoud van de operationele doelen hebben. Hij heeft moeite met het veelvuldig gebruik van het woord *'bevorderen'*: dat is per definitie niet meetbaar.

De heer **Verroen** vraagt of het huidige bestuur instabiel is. Er wordt immers gesproken over *'het bevorderen van de stabiliteit'*.

250 De heer **De Vries** (SP) meent dat het maatschappelijk doel hier niet *'het vergroten van het draagvlak van het provinciaal bestuur'* kan zijn.

De heer **Verroen** wijst op de causale cascade: er staat hier dat het draagvlak voor het provinciaal bestuur vergroot moet worden, dat het daarom klantgericht, zichtbaar en dual moet functioneren, dat het daarom zichtbaar moet functioneren, en dat daarom haar stabiliteit moet worden bevorderd. Daar klopt niet veel van, daar zit geen logische cascade in. Het is ook zeer twijfelachtig of zichtbaarheid en dualiteit veel bijdragen aan het draagvlak.

255 De heer **De Groot** (D66) ziet in deze passage het takenpakket van de Commissaris der Koningin, met als hoofdtaak het vergroten van het draagvlak. Als zodanig is het een clustering van taken, en niet een logische cascade.

De heer **Gersteling** (SP) concludeert dat het maatschappelijk doel dan wordt dat de CdK mag functioneren.

260 De heer **Bouberg Wilson** (ONH/VSP) stelt dat het vergroten van het draagvlak een resultaat is van het vergroten van de relevantie van het provinciaal bestuur. Dat laatste zou dus eerder een maatschappelijk doel kunnen zijn.

De heer **Verroen** is verder opgevallen dat *'het vergroten van de externe zichtbaarheid'* wordt opgevoerd naast *'het inzetten van een pro-actief persbeleid'*.

265 De heer **De Groot** (D66) ziet ook hier de taak van de CdK.

De heer **Verroen** memoreert dat er wel al getekend is voor deze doelen: het geld is al gereserveerd.

De heer **De Groot** (D66) expliciteert dat de manier waarop de CdK verantwoording aflegt over de hem opgelegde taken het blijkbaar mogelijk maakt dat te beoordelen zonder dat daar logica inzit.

270 De heer **Verroen** speculeert wat er gebeurt als MD1 en 2 eruit gehaald worden, met daaronder dus het takenpakket van de CdK. Dat is dan wel het goede moment nu er tijdelijk geen CdK is.

De heer **De Groot** (D66) stelt dat het aantal functionarissen dat de provincie heeft, mede bepaald wordt door wat de provincie doet. In de manier waarop het bestuur hier beschreven wordt, is de CdK feitelijk het instrument. Het instrumentarium moet toebedeeld worden aan een aantal organen of onderdelen van de organisatie; de CdK is daar één van.

275 De heer **Binnema** (GroenLinks) nuanceert dit beeld: de CdK heeft ook taken die onder MD3 vallen, zoals de benoeming van burgemeesters, of crisisbestrijding bij conflicten in het lokale bestuur.

De heer **De Groot** (D66) voert aan dat er onder de doelstelling van MD3 een aantal taken van de CdK valt, maar ook nog wel iets anders, zoals bijvoorbeeld de begroting. Die valt niet onder de CdK, maar onder de betreffende portefeuillehouder. Daarmee pleit hij er dus voor om die twee dingen uit elkaar

280 te houden.

De heer **Verroen** geeft aan dat het aardig is om eerst kritisch te kijken naar de maatschappelijke doelen onder het programma *Bestuur*, omdat ze wat grilliger zijn dan de andere zodat het makkelijk schieten is. Hij vraagt of er een maatschappelijk doel in de huidige doelenboom zit dat wel geheid in

285 elkaar zit.

Mevrouw **Nagel** (CDA) vindt MD 6, '*mens, natuur en bedrijvigheid tegen water beschermen*', wel consistent.

De heer **Verroen** vraagt of dit maatschappelijke doel een logische opbouw heeft.

290 Mevrouw **Nagel** (CDA) meent alleen dat het beperken van wateroverlast bij de waterschappen hoort en niet bij de provincie.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH/VSP) voert aan dat de provincie wel ruimtelijke mogelijkheden daartoe moet scheppen.

De heer **De Groot** (D66) merkt op dat dat dan een ruimtelijke taak is, en dus misschien ook elders thuishoort.

295 Het valt de heer **Verroen** op dat de stad blijkbaar niet onder beleidsdoel 6.3 valt.

De heer **Bruins Slot** (CDA) corrigeert dat het stedelijk waterbeheer ook onder de waterschappen, en dus onder de provincie als toezichthouder valt. Onder ruimtelijke ordening mag best wel wat water worden teruggevonden, maar ergens zal toch onder één noemer een beleid moeten worden uitgezet met betrekking tot de waterhuishouding door middel van een Waterplan.

300 De heer **Verroen** vraagt of het dan om rijksbeleid gaat?

De heer **Bruins Slot** (CDA) expliciteert dat de provincie de richtlijnen van het Rijk moet vertalen in een Waterplan ten behoeve van de uitvoerende organisaties als het waterschap.

De heer **Verroen** suggereert dat het maatschappelijk doel hier dan zou kunnen zijn: '*het uitvoeren van de rijkstaken op het gebied van de waterhuishouding*', met als beleidsdoel '*het opstellen en doen uitvoeren van een Waterplan*'.

305 De heer **Bruins Slot** (CDA) bevestigt dat dan alles daaronder valt, ook het stedelijk water.

De heer **Verroen** stuitte nog op een andere eigenaardigheid: onder MD 6 staat als beleidsdoel '*waterkeringen aan de normen laten voldoen*' wat een keurige omschrijving is van een door het Rijk aan de provincie gedelegeerde taak, maar vervolgens staat er als operationeel doel '*gevolgen van watercalamiteiten beperken*'. Volgens de causale cascade moet de provincie dus de gevolgen van watercalamiteiten beperken omdat de waterkeringen aan de normen moeten voldoen. Dat wringt.

310 De heer **De Groot** (D66) zou dat liever onder BD 6.3 stoppen.

De heer **Verroen** vindt dat ook logischer, en vraagt waarom dit dan toch onder 6.2 staat.

315 Mevrouw **Van Diepen** (ONH/VSP) geeft aan dat bepaalde dingen bij de uitvoering toch genoemd moeten worden, omdat ze anders niet meer terug te vinden zijn.

De heer **Verroen** suggereert dat het hier ook om een verwarrende woordkeus kan gaan.

De heer **Bruins Slot** (CDA) stelt dat met '*wateroverlast*' dingen als overlopende rioleringen en dergelijke bedoeld worden, en met '*watercalamiteit*' een dijkdoorbraak.

320 De heer **Verroen** herhaalt nog eens dat regel nummer één is de zaken zo eenduidig mogelijk bij de naam te noemen. Verder is er het probleem dat dingen in elkaar overlopen: in de werkelijkheid leidt het één nu eenmaal tot het ander.

De heer **Struben** (D66) ziet vooral nog méér aanleidingen om potjes te maken zonder duidelijk doel.

325 De heer **Verroen** vult aan dat het ook kan gaan om het voldoen aan potjes die elders verschoven worden omdat de werkelijkheid nu eenmaal constant verschuift.

De heer **Verroen** stelt de kerntaak *Ruimte* aan de orde.

De heer **Struben** (D66) blijft zitten met het probleem dat PS een Structuurvisie moeten vaststellen

330 waarin ze zich ook vastleggen op de haalbaarheid van de plannen. Dat monitoren is eigenlijk onmogelijk omdat het in de programmaopzet totaal versnipperd is. Hoe kan er een koppeling gemaakt worden tussen plannen voor 2040 en hoe daar te komen, met de begroting nu? Het inzicht dat hij zou willen hebben is: in de plannen voor 2040 worden primaire doelen voor de provincie gezet, waarvoor een raming gemaakt kan worden, die zijn weerslag kan krijgen in de begroting. Zo'n logische systematiek is niet terug te vinden in de huidige programmaopzet.

335 De heer **Gersteling** (SP) kan zich goed voorstellen dat er doelen worden vastgesteld voor 2040, dat daarbij in beeld wordt gebracht wat de gemeenten en het Rijk inbrengen, zodat daaruit kan worden herleid wat de provincie zou moeten doen. Dan weet de provincie wat ze doet, in plaats van zoals nu los van de rest te opereren, en maar te zien waar ze uitkomt.

340 De heer **Verroen** vindt het wel zinnig om vanuit een systeem te denken, maar de werkelijkheid is dat de provincie zich niet te veel met de gemeenten en de waterschappen mag bemoeien, en vanuit het Rijk directieven krijgt.

De heer **Gersteling** (SP) brengt naar voren dat de provincie op een aantal gebieden wel degelijk regie kan opeisen. En dus ook kan zorgen dat beter in beeld komt wie wat doet, en dus wat de provincie moet doen.

- 345 Mevrouw **Nagel** (CDA) vindt in dit programma toch wel een aantal elementen uit de nieuwe wet terug. Ze mist nog wel de ondergrondse ordening, en de cultuurhistorie, maar is over het algemeen toch tevreden met de systematiek.
De heer **Verroen** vraagt waar de cultuurhistorie nu uithangt.
- 350 Mevrouw **Nagel** (CDA) geeft aan dat landschap en cultuurhistorie nu nog onder cultuur staan. Beide portefeuilles zijn natuurlijk van toepassing op dit onderwerp.
De heer **Struben** (D66) haalt als voorbeeld een doelstelling uit de Structuurvisie aan als '*het intensiveren van het stationsgebied in relatie tot het openbaar vervoer*'; waar kan zo'n doel teruggevonden worden?
- 355 Mevrouw **Nagel** (CDA) ziet dat terug onder '*het stimuleren van de kwantitatieve woningbouw*', van waaruit het bij de gemeenten zou moet worden teruggelegd voor de uitvoering.
De heer **De Groot** (D66) ziet ook een mogelijkheid onder '*hoge ruimtelijke kwaliteit en efficiënt en multifunctioneel ruimtegebruik stimuleren*'.
- 360 Mevrouw **Van Diepen** (ONH/VSP) werpt de vraag op of niet duidelijker gekozen moet worden tussen *stimuleren, beheren* en *beheersen*.
De heer **Verroen** voegt daaraan toe '*regisseren door te stimuleren*'.
- 365 Mevrouw **Nagel** (CDA) merkt op dat de gemeente hierin een heel duidelijke taak hebben; de provincie kan in haar ogen niet veel verder gaan dan wat hier staat.
De heer **Verroen** wijst erop dat het weliswaar belangrijk is om in een nieuwe structuur op te nemen wat PS graag zouden zien gebeuren, maar dat daarin ook moet worden meegenomen wat er elders al geregeld is.
- 370 Mevrouw **Van Diepen** (ONH/VSP) vult aan dat dat zeker moet als de provincie dat moet controleren.
Mevrouw **Nagel** (CDA) meent dat de provincie niet zoveel meer kan controleren omdat de bal met de nieuwe wet toch meestal bij de gemeenten ligt.
De heer **Verroen** pleit ervoor te zoeken naar termen die duidelijk maken waar de provincie rijksbeleid uitvoert. Misschien moet '*rijksbeleid uitvoeren*' wel stelselmatig terugkeren in de doelen. Evenzo '*de uitvoering door de gemeenten controleren/coördineren/regisseren*'. Dat schept wel veel meer duidelijkheid.
- 375 De bespreking wordt voor ruim een half uur opgeschort voor het avondeten.
- [Na het eten vervolgt de bespreking met een discussie over de verdere voortgang, het *A Posteriori*. Deze verloopt al snel naar de vraag in hoeverre de doelenboom te gebruiken valt als hulpmiddel bij de kerntakendiscussie. Daar zitten we middenin als er weer geluid doorkomt]
- 380 De heer **Binnema** (GroenLinks) stelt vast dat er nogal wat haperingen aan het licht zijn gekomen in de logische opbouw van de doelenboom. Dat is iets waar de Werkgroep Nieuwe Begroting mee aan de slag kan. Daarnaast zijn er ook doelen opgedoken waarvan men zich, ook los van de interne samenhang, af kan vragen of ze wel tot de kerntaken van de provincie behoren. Het zou beter zijn die vragen ook meteen mee te nemen in de discussie om te voorkomen dat er straks een prachtig
- 385 uitgebalanceerde doelenboom ligt die voor een deel doelen beschrijft die de provincie straks niet meer gaat uitvoeren. Zulks kan natuurlijk niet in de Werkgroep bepaald worden.
De heer **Kraak** (VVD) constateert dat de doelenboom een afgeleide moet zijn van de kerntakendiscussie.
- 390 De heer **Binnema** (GroenLinks) merkt dat die twee niveaus van discussie nu bij elkaar komen, en dat een kritische analyse van de doelenboom de discussie over de kerntaken inzichtelijker kan maken.
De heer **Verroen** voegt daaraan toe dat een goede methode om de kerntakendiscussie te voeren kan worden afgeleid van de analyse van de doelenboom. In zekere zin is een kerntakendiscussie niets anders dan een discussie over het snoeien van de doelenboom.
- 395 De heer **Bruins Slot** (CDA) dacht dat het overzicht van de Raad financiële verhoudingen een startpunt zou kunnen zijn om te kijken wat er gesaneerd kan worden in de bestaande doelenboom.
De heer **Verroen** denkt dat het andersom moet: alle dingen moeten in nieuwe doosjes worden gedaan, en van wat er dan overblijft, kan men zich afvragen waarom dat nergens bijpast, en of dat niet betekent dat het gewoon weg moet.
- 400 De heer **Kraak** (VVD) voert aan dat de kerntakendiscussie een principiële politieke discussie is, waarbij verschillende partijen verschillend denken over de kerntaken. In zijn ogen is dat toch een heel andersoortige discussie dan de discussie over de begroting. Pas als die discussie ergens toe geleid heeft kan dat vertaald worden naar de begroting.
- 405 De heer **Verroen** meent dat een lijst van de kerntaken vrijwel hetzelfde zal zijn als de doelenboom.
De heer **De Groot** (D66) denkt dat een methodische bespreking van de kerntaken aan de hand van de doelenboom een principiële politieke discussie niet in de weg staat.

De heer **Broekhoven** (CDA) wijst erop dat de kerntakendiscussie niet één-twee-drie gedaan zal zijn. Als in de Begroting 2011 een verbeteringsslag gedaan moet worden, dan zal dat dus moeten gebeuren aan de hand van wat er nu ligt. De kerntakendiscussie moet daar, al dan niet aan de hand van de methodiek van een doelenboom, los van gevoerd moeten worden. Pas als de

410 kerntakendiscussie is afgerond, kunnen de resultaten daarvan op de doelenboom geënt worden. Dat duurt in zijn ogen nog wel twee à drie jaar.

De heer **Verroen** constateert dat er enerzijds een zekere haast gevoeld wordt, en anderzijds een pragmatische inschatting bestaat dat het nog wel even aan zal lopen.

415 De heer **Bouberg Wilson** (ONH/VSP) suggereert dat het misschien wel praktisch zou zijn als er vanuit de verschillende fracties een opgave zou komen van wat zij als kerntaken zien. Alles bij elkaar geeft dat een aardige inventarisatie.

De heer **De Groot** (D66) heeft het gevoel dat er op twee niveaus wordt gepraat. Aan de ene kant een logische herstructurering van de doelenboom waarbij van wat overblijft gevraagd kan worden of het wel bij de provincie hoort. Dat kan dan worden ingebracht in de kerntakendiscussie. Aan de andere

420 kant is er ook een aantal principiële punten waar toch apart over gepraat zal moeten worden. Al het dode hout kan er zonder veel problemen uit, maar daar zal ook de principiële discussie naar alle waarschijnlijkheid ook niet over gaan.

De heer **Verroen** vult aan dat er ook hout is dat nog een beetje leeft, en dat met een financiële injectie weer tot leven gebracht kan worden. De hele financiële discussie zit hier natuurlijk nog eens achter.

425 Hij zegt toe dat de Staten uitgebreid verslag zullen krijgen, ook via zijn website, van wat er hier besproken wordt, en van de vorderingen van de Werkgroep.

De heer **Verroen** laat zijn tekentafelschets zien, die een vertaling behelst van de hoofdstructuur van de Rfv en de logica van maatschappelijke doelen, beleidsdoelen, operationele doelen zoals de

430 provincie die hanteert. Dat is, als het goed is, een logisch geheel, maar nog volstrekt onvolledig: er zal nog het een en ander verplaatst, en vooral veel aangehangen moeten worden. De meeste spullen blijven wel behouden, ze worden alleen anders opgeborgen. Daardoor zijn ze beter toegankelijk voor politieke afwegingen. En daarmee is het ook makkelijker om af te wegen of ze tot de kerntaken behoren.

435 Het maatschappelijke doel *'een goed functionerend openbaar bestuur waarborgen'* laat zich logisch vertalen in onder meer het beleidsdoel *'het provinciaal bestuur goed organiseren'*. Daartoe moeten de volgende operationele doelen worden gerealiseerd: *'de kwaliteit van het lokale bestuur optimaliseren'*, *'interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen'*, en *'interbestuurlijk toezicht op waterschappen uitoefenen'*. Is dat juist?

440 De heer **De Groot** (D66) merkt op dat deze operationele doelen in feite taken van het provinciale bestuur zijn. Om die uit te oefenen moet het provinciaal bestuur goed georganiseerd zijn. Om het provinciaal bestuur goed te organiseren is er iets anders nodig, bijvoorbeeld de juiste man op de juiste plek met het juiste budget.

445 De heer **Verroen** begrijpt dat dan bedoeld wordt: *'de eigen kwaliteit van het provinciaal bestuur goed organiseren'*.

De heer **De Groot** (D66) licht toe dat de kwaliteit van het provinciaal bestuur en de kwaliteit van het bestuur waarop de provincie toezicht houdt, twee verschillende dingen zijn. Ze zitten niet op hetzelfde niveau: het ene is voorwaarde voor het andere.

450 De heer **Bruins Slot** (CDA) is sceptisch over wat de provincie kan bijdragen aan de kwaliteit van het lokaal bestuur. Het toezicht is verplicht, maar gaat over heel wat anders.

De heer **Verroen** constateert dat de provincie daar budget voor krijgt.

De heer **De Groot** (D66) beaamt dat, maar geeft aan dat bestuurskrachtmeting nu toevallig bij de provincie zit maar ook elders zou kunnen.

455 De heer **Verroen** merkt op dat nu toch de kerntakendiscussie weer de kop opsteekt.

De heer **De Groot** (D66) bevestigt dat kwaliteitsbewaking van het lokale bestuur momenteel in de begroting zit, met bestuurskrachtmeting als instrument.

De heer **Verroen** stelt dat die in het voorliggende model logischer op z'n plek zit dan eerst, en juist daardoor duidelijk wordt dat die er wellicht ook maar beter uit kan.

460 Mevrouw **Smits** (SP) merkt op dat de provincie niet de bevoegdheid heeft om in te grijpen in de personele bezetting van het lokale bestuur.

De heer **Verroen** suggereert dat dat toezicht er dan helemaal uit zou kunnen.

Mevrouw **Smits** (SP) is het daar niet mee eens: het is wel degelijk een taak van de provincie om toezicht te houden en bij disfunctioneren in te grijpen.

465 De heer **Bruins Slot** (CDA) legt uit dat het gaat om het bewaken van een minimaal functioneren van een lokale overheid. Wanneer daar het woord *kwaliteit* bij wordt gebruikt, veronderstelt dat een meetinstrument bovenop het in stand houden van een minimum aan bestuurskracht.

Het is de heer **Verroen** opgevallen dat dit toezicht budgettair nogal basaal is begroot. Hij concludeert dat *'het optimaliseren van de kwaliteit van het lokale bestuur'* als beleidsdoel geschrapt moet worden. De heer **Roetman** (CU/SGP) komt met het alternatief *'het lokale bestuur waar mogelijk en gewenst ondersteunen'*. Dat vindt geen bijval.

470

De heer **Bouberg Wilson** (ONH/VSP) probeert nog *'vergroten'* in plaats van *'optimaliseren'*.

De heer **Bruins Slot** (CDA) gaat terug in de tijd: bestuurskrachtmeting is ontstaan vanuit de discussies over al dan niet wenselijke herindelingen. Het is dus een instrument dat ingezet werd vanuit de verplichting door het Rijk om herindelingen al dan niet te entameren. Het moet als zodanig

475

in een doelenboom onder een andere noemer weggezet worden. De heer **Van der Mechée** (PvdA) is van mening dat de discussie teveel en detail in een maatschappelijk doel blijft steken. Het lijkt hem zinniger een schets te geven van welke maatschappelijke doelen de provincie heeft staan.

480

De heer **Verroen** maakt duidelijk dat hij met deze exercitie wil aantonen dat bij elke verandering de hele causale cascade voortdurend aan de orde is. Dat soort inzicht wil hij tijdens deze bijeenkomst oproepen.

De heer **Verroen** geeft vervolgens een overzicht van de zes hoofddoelen in de nieuwe schetsmatige opzet.

485

De heer **Kraak** (VVD) reageert op de vijfde: *'ruimtebeslag van wonen, werken en recreëren coördineren'*. Het woord *'coördineren'* duidt niet op een taak maar op iets regelen of organiseren. De provincie moet, ook volgens de commissie-Lodders, op het gebied van ruimtelijke ordening bepalen en initiëren.

De heer **Verroen** meent dat zij het woord *'regisseren'* gebruiken.

490

Mevrouw **Smits** (SP) stelt *'initiëren en regisseren'* voor.

De heer **Verroen** vraagt of regisseren zonder initiëren mogelijk is.

Mevrouw **Nagel** (CDA) meent dat het gaat om het beschermen van provinciale belangen, die in de Structuurvisie benoemd worden.

495

De heer **De Groot** (D66) stelt dat dat een operationeel doel is.

De heer **Struben** (D66) komt met *'operationaliseren'*.

De heer **De Groot** (D66) stelt dat het maatschappelijke doel *'regisseren'* is, wat door middel van operationele doelen geregeld moet worden.

500

De heer **Verroen** duikt even de diepte in, waar hij dit maatschappelijk doel zo neutraal mogelijk heeft onderverdeeld in beleidsdoelen. Hij waarschuwt er echter voor dat desondanks elk woord een waarde krijgt, waarvan de betekenis door politieke verschillen wordt ingekleurd.

De heer **De Groot** (D66) hikt aan tegen het operationele doel *'een optimaal vestigingsklimaat realiseren'*; dat kan vertaald worden als *'voor zo veel mogelijk bedrijventerreinen zorgen'*.

De heer **Verroen** denkt dat *'optimaliseren'* in politieke zin betekent: een bepaalde kracht zoveel mogelijk ruimte geven, beperkt door andere krachten.

505

Hij raadt aan om bij de verdere ontwikkeling van de doelenboom er zo min mogelijk waardering in te laten zitten. De politieke weging volgt wel als dingen in geld moeten worden vertaald.

De heer **Gersteling** (SP) vraagt of het streven naar een zo neutraal mogelijke formulering niet voortkomt uit het idee om de doelenboom een rol te laten spelen in de kerntakendiscussie. In de uiteindelijke doelenboom mag de provincie in haar maatschappelijke doelen best een richting aangeven.

510

De heer **Verroen** denkt dat het voor een bestuur sterk is om richtinggevende doelen te geven, maar dat dat pas een tweede of derde stap zou moeten zijn in de opbouw van de boom. De politieke waardering kan dan ingevuld worden op het niveau waarop daar discussie over is.

515

De heer **De Groot** (D66) begrijpt dat eigenlijk gezegd wordt *'het door Provinciale Staten vastgestelde vestigingsbeleid uitvoeren'*.

De heer **Verroen** vindt dat een uitstekende omschrijving. In het voorliggende format kan binnen twee, drie stappen het document worden gevonden waarin dat beleid is vastgesteld.

De heer **De Groot** (D66) stelt dat ook wanneer er morgen een complete politieke aardverschuiving zou plaatsvinden, zo'n doel nog steeds zou behoren te werken.

520

De heer **Van der Mechée** (PvdA) begrijpt het nut van een neutrale formulering ook zo.

De heer **Verroen** constateert dat er twee opvattingen voorbij komen die zinnig zijn. De ene opvatting pleit voor een neutrale formulering die de politieke discussie verschuift naar de achterliggende beleidsdocumenten. De andere opvatting zegt dat het sterk is, zeker voor de communicatieve functie, als er in de doelen ook werkelijk wat staat.

525

Mevrouw **Stil** (PvdA) merkt op dat de doelenboom dan elk jaar moet worden herschreven. Dat is niet zo handig.

De heer **Verroen** vindt het denkbaar dat 'een zo onzichtbaar mogelijk functionerend bestuur' op een gegeven moment de doelstelling zou worden.

530 De heer **De Groot** (D66) formuleert het zo formeel mogelijk: 'een op haar taken toegerust bestuur realiseren'.

De heer **Verroen** wijst op het gevaar dat hoe formeel correcter het doel geformuleerd wordt, hoe nietszeggender die formulering dreigt te worden.

535 De heer **De Groot** (D66) wil dan daaronder neerzetten wat daarmee bedoeld wordt, of wat de zittende coalitie daarmee bedoelt. Daarbij kan ook verschil gemaakt worden tussen de taken die wettelijk opgelegd zijn, en de beleidskeuzes waarin een zekere mate van vrijheid heerst.

De heer **Struben** (D66) pleit er nogmaals voor om de structuur die gehanteerd wordt in de Provinciale Structuurvisie één-op-één terug te laten komen in de doelenboom.

De heer **Verroen** vraagt hoe ver de Structuurvisie is gestructureerd.

540 De heer **Struben** (D66) laat dat zien.

De heer **Verroen** denkt dat *kwaliteit* en *gebruik van de ruimte* redelijk makkelijk in te voegen zijn in de doelenboom. *Klimaatbestendigheid* zou eerder onder *milieu* vallen.

Het gaat de heer **Struben** (D66) er bovenal om dat hij het herkent in de begroting.

545 De heer **Verroen** vraagt op welk niveau bijvoorbeeld 'het behoud en ontwikkeling van het Noord-Hollandse cultuurlandschap' moet worden ingebracht.

Mevrouw **Nagel** (CDA) zegt dat dat een provinciaal belang is dat via de Structuurvisie geborgd wordt. Uiteraard zit er ook een financiële vertaling aan vast.

De heer **Gersteling** (SP) stipuleert dat in principe onder alle belangen geld hangt. Het zou mooi zijn als die belangen met hun financiële vertaling in de boom terecht zouden komen. Maar het verhaal van de Structuurvisie is maar een deel van de boom.

550 De heer **De Groot** (D66) kan zich voorstellen dat de Structuurvisie als een matrix nog weer over de doelenboom heen moet.

De heer **Verroen** wijst erop dat uiteindelijk alle belangen, doelstellingen, visies, missies vertaald moeten worden naar één of meer van de niveaus van de doelenboom. Geld eraan hangen kan immers alleen maar via de begroting. Voor het verhaal van de Structuurvisie lijkt hem dat geen groot probleem. Hij informeert of er nog meer van dergelijke aanpalende schema's in omloop zijn.

555 Mevrouw **Nagel** (CDA) noemt het Milieubeleidsplan en het Waterplan, grote plannen waar ook een aantal concrete doelen uit voortkomen.

De heer **Bruins Slot** (CDA) wijst op een ander soort problematiek met als voorbeeld het plan voor zoveel megawatt aan windmolens, dat in de Structuurvisie als provinciaal belang wordt aangemerkt.

560 Dat zal dus ook in de begroting onder ruimtelijke ordening moeten terugkomen. Aan de andere kant komt de uitvoering van dat plan weer terug in het Milieuplan. De vraag is hoe die twee aan elkaar gelinkt worden, want in zulke gevallen kan het makkelijk mis gaan.

De heer **Verroen** denkt op het eerste gehoor: zoveel megawatt, dat is een instrument, namelijk in het kader van duurzaamheidsdoelstellingen. Als instrument moet het ergens in de begroting terugkomen, bijvoorbeeld onder *Ruimte en Milieu*. Dat wil niet zeggen dat het geld niet uit een RO-potje zou kunnen komen. In de begroting kunnen dergelijke links heel goed worden gelegd.

565 De heer **De Groot** (D66) wil toch benadrukken dat een doelstelling als het opwekken van duurzame energie deels in het ruimtelijke orderingsbeleid gefaciliteerd en gerealiseerd moet worden. Dat betekent dat het daar ook op de juiste plek en het juiste niveau moet worden genoemd.

570 De heer **Verroen** stelt voor: '*ruimte scheppen voor het opwekken van duurzame energie*'.

De heer **De Groot** (D66) denkt dat het voor elkaar is als die twee vindplaatsen dan via links in één overzicht bij elkaar te brengen zijn.

De heer **Bruins Slot** (CDA) benadrukt dat het belangrijk is om te kunnen blijven zien waar de opdracht vandaan komt.

575 De heer **Roetman** (CU/SGP) heeft daar een mooi voorbeeld van gezien in de begroting van Noord-Brabant.

De heer **Verroen** wil dat graag bekijken, evenals andere dingen die men tegenkomt en die mogelijkterwijs interessant kunnen zijn.

580 De **voorzitter** wil deze denkdag afronden. Voor de Werkgroep was het buitengewoon nuttig om van andere Statenleden te horen hoe zij ertegen aankijken, en vooral ook om hen te betrekken bij waar de Werkgroep mee bezig is. Hij wijst nog maar eens op de parallellen tussen de analyse van de doelenboom en de aanstaande kerntakendiscussie.

585 Hij dankt de heer Verroen hartelijk voor het inleiden en begeleiden van de discussie vandaag, en alle aanwezigen voor het meedenken met de Werkgroep. Deze ziet het als haar taak om verder te werken aan de nieuwe opzet van de doelenboom, mogelijk een rol te spelen bij het structureren van de kerntakendiscussie, verbeteringsvoorstellen in te voeren voor de Begroting 2011, en uiteindelijk de

Pagina 11

590 hele P&C-cyclus rond te maken, want als de begroting anders wordt ingevuld, hoort daar ook een andere wijze van rapporteren bij. Hij spreekt de hoop uit daarbij ook steeds weer gevoed te worden met ideeën vanuit de Staten.

De **voorzitter** sluit de bijeenkomst om 19.57 uur

595